Meervleermuis

Myotis dasycneme

Foto: Theo Douma

Herkenning

De meervleermuis is een vrij grote vleermuis met een lichaamslengte van 6 cm en een spanwijdte tot 30 cm. Net als veel andere soorten van het geslacht 'Myotis' heeft hij een lichte buik en een bruingrijze rug. Verder heeft hij grote voeten, net als de watervleermuis. De huidskleur van de meervleermuis is echter bruin en hij heeft opvallend grote neusknobbels.

Leefwijze

Deze vleermuissoort jaagt bij voorkeur in waterrijke gebieden. Daar zoekt hij open en begroeid water, grasland en moerasland op. Zijn verblijfplaats heeft hij meestal in een dorp, het liefst in een naoorlogse rijtjeswoning. De kolonies kunnen uit enkele honderden dieren bestaan. Door de grote aantallen in een meervleermuizenkolonie zorgt de soort nogal eens voor overlast bij de bewoners van de woningen. De jachtgebieden van de meervleermuis kunnen meer dan 10 km van de kolonie vandaan liggen. De dieren vliegen daarheen langs waterwegen en beplantingen. Op hun route vliegen ze vrij laag boven het water. Overwinteren doet de meervleermuis in onderaardse ruimtes (grotten en bunkers). Daarvoor trekt hij over honderden kilometers naar de middelgebergten van Europa.

Verspreidingsgebied

De meervleermuis is een Noord-Europese soort die is ingesteld op waterrijke gebieden in een koel klimaat. Nederland lijkt naast de Baltische staten een zwaartepunt in de verspreiding van de meervleermuis.

Verspreiding in Overijssel t/m 1988

Dankzij het vroege batdetector-onderzoek in het noordwesten van Overijssel in 1987 is er veel bekend geworden over de meervleermuis. Er zijn veel kraamkolonies en jagende dieren gevonden. Buiten het noordwestelijke deel van Overijssel zijn slechts enkele jagende dieren gevonden in de buurt van grotere waterlopen zoals het Twentekanaal, de Vecht en het Zwarte water.

Verspreiding in Overijssel van 1989 t/m 1998

In deze periode wordt het gebruik van de batdetector algemeen. Toch zijn er buiten het noordwesten van Overijssel geen nieuwe verblijfplaatsen gevonden. Daar zijn de waarnemingen in het veld steeds gekoppeld aan grote waterlopen zoals de Vecht, de Overijsselse kanalen, de IJssel en de Regge.
In de Kop van Overijssel blijft de meervleermuis onveranderd algemeen. Een enkele waarneming daarbuiten op landgoed Eerde heeft betrekking op een winterslapend dier in de ijskelder.

Verspreiding in Overijssel van 1999 t/m 2010

In deze periode zijn er vervolgonderzoeken in het noordwesten van Overijssel uitgevoerd. Bekende meervleermuiskolonies zijn bevestigd en nieuwe kolonies zijn gevonden. Daarmee behoort dit gebied tot de beste van Nederland met een totaal van 14 kolonies. Dit aantal lijkt stabiel. Buiten deze omgeving worden nog steeds weinig meervleermuizen in de provincie gemeld en zijn er nog geen verblijfplaatsen gevonden.

Potentieel leefgebied

De jagende meervleermuizen boven de kanalen en rivieren van Overijssel kunnen niet allemaal hun verblijfplaats in Steenwijkerland hebben. Er zijn dus ongetwijfeld ook elders in de provincie huizen en kerkzolders die meervleermuizen herbergen.
Met name in de IJsselvallei en langs het Drontermeer zijn er kansen op het bestaan van verblijfplaatsen. Deze kunnen gevonden worden door plaatsen met klachten over vleermuizen te bezoeken.

Cees Zoon
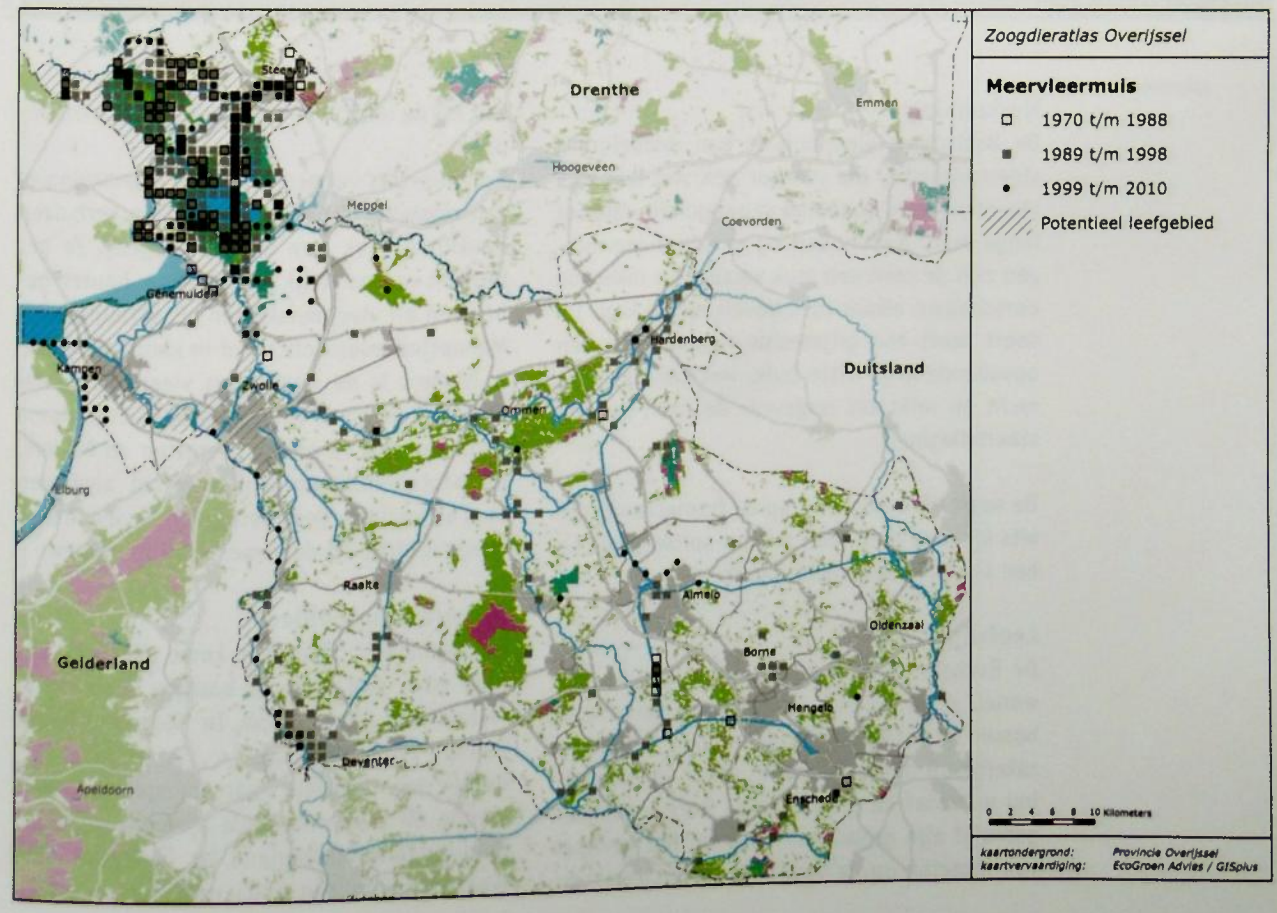
Er zijn dorpen waar lokale aannemers gespecialiseerd zijn in vleermuiswering. Door het steeds opnieuw ongeschikt maken van koloniehuizen, moeten de meervleermuizen binnen een dorp steeds van kolonieplaats wisselen. Zij keren soms pas na jaren weer terug op een oude locatie.
De bewoner van de oude school in Oldemarkt, heeft echter de kolonie meervleermuizen bij de koop aanvaard. Ze stonden nog net niet als kettingbeding in de koopakte. Misschien een idee voor het behoud van kolonieplaatsen?